JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
F. G. JACOBS
10 päivänä heinäkuuta 1997 *

1. Hessisches Finanzgericht esitti vuonna 1993 asiassa Neckermann Versand [1] yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen siitä, onko tietyt naisten vaatteet luokiteltava tullausta varten pyjamiksi. Kysymys oli pääasiallisesti siitä, onko kyseisten vaatteiden luokittelemiseksi pyjamiksi välttämätöntä, että kyseisiä vaatteita pidetään niiden ulkomuotoa koskevien syiden vuoksi ainoastaan vuoteessa, vai riittääkö, että niitä voidaan muiden käyttötarkoitusten lisäksi käyttää myös vuoteessa. Yhteisöjen tuomioistuin vastasi tähän, että pyjamina on pidettävä paitsi vaatteita, joita niiden ulkomuotoa koskevien syiden vuoksi pidetään ainoastaan vuoteessa, myös pääasiallisesti tätä tarkoitusta varten käytettäviä vaatteita.

2. Nyt käsiteltävänä oleva asia koskee samankaltaista ongelmaa. Bundesfinanzhof on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle kysymyksen siitä, onko vuoden 1985 yhteisen tullitariffin [2] alanimikkeen 60.04 B IV b) 2 bb) ilmaisua "yöpaidat" tulkittava niin, että se kattaa ainoastaan "muut" alusvaatteet, jotka niiden ominaisuuksien vuoksi on tarkoitettu käytettäviksi ainoastaan vuoteessa, vai kattaako tämä ilmaisu myös tuotteet, jotka niiden ulkomuotoa koskevien syiden vuoksi on tarkoitettu pääasiallisesti, mutta ei yksinomaan, käytettäviksi vuoteessa.

3. Kyseinen alanimike kuuluu seuraavasti:

"60.04 **Alusvaatteet, muut kuin elastiset tai kumilla käsitellyt, neulosta:**

— —

B.

IV muut

— —

b) synteettistä tekstiilikuitua

— —

2. Naisten, tyttöjen ja lasten:

— —

bb) yöpaidat

— —

— —".

Pääasiaa koskeva oikeudenkäynti

4. Ennakkoratkaisukysymys on esitetty Wiener SI GmbH:n (jäljempänä Wiener) ja Hauptzollamt Emmerichin välisessä oikeudenkäynnissä. Tämä oikeudenkäynti koskee

* Alkuperäinen kieli: englanti.

1 — Asia C-395/93, Neckermann Versand, tuomio 9.8.1994 (Kok. 1994, s. I-4027).

2 — Yhteisestä tullitariffista 28 päivänä kesäkuuta 1968 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 950/68 (EYVL 172, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 27 päivänä marraskuuta 1984 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3400/84 (EYVL L 320, s. 1).

Thaimaasta peräisin olevien vaatteiden tuontia vuonna 1985. Wiener tullasi nämä vaatteet yhteisen tullitariffin alanimikkeen 60.04 B IV b) 2 bb) mukaisina "naisten yöpaitoina", ja tällä perusteella ne saatettiin vapaaseen liikkuvuuteen ja sisällytettiin yöpaitojen tariffikiintiöön. Hauptzollamt katsoi kuitenkin tuonnin osalta tekemiensä lisätarkastusten perusteella, että nämä vaatteet olivat alanimikkeessä 60.05 A II b) 4 cc) 22 tarkoitettuja "leninkejä", [3] ja määräsi näille jälkikäteen vastaavan korkeamman tullin.

5. Wiener nosti tästä päätöksestä kanteen Finanzgerichtissä, joka totesi, että kyseessä olevat tuotteet ovat kevyitä kangasvaatteita (sekoitettuja puuvillakuituja; 65 prosenttia polyesteriä ja 35 prosenttia puuvillaa; puuvillaa), jotka ovat ylävartalon peittäviä, väljiä, venekauluksisia ja lyhythihaisia tai hihattomia sekä polveen taikka reiden puoliväliin ulottuvia, toisinaan painettua kangasta ja joissa toisinaan on solmittava vyö. Yksityiset asiantuntijat pitivät niitä niiden ominaisuudet tai käyttötarkoituksen huomioon ottaen yksinomaan tai pääasiallisesti yöpaitoina käytettävinä. Finanzgerichtin suorittaman tosiasioiden arvioinnin mukaan näitä vaatteita voidaan niiden leikkauksen ja ulkomuodon perusteella käyttää kuitenkin myös vapaa-ajan vaatteina. Tämän vuoksi Finanzgericht katsoi, että näitä vaatteita ei voida luokitella "yöpaidoiksi" sillä perusteella, että yöpaidoiksi voidaan luokitella ainoastaan vaatteet, joita käytetään yksinomaan vuoteessa. Näin se nojautui Bundesfinanzhofin aikaisempaan tuomioon, [4] jossa todettiin, että vuoden 1989 yhteisen tullitariffin [5] nimikkeessä 61.08 tarkoitetut "yöpaidat" on voitava tunnistaa selvästi siitä, että ne on tarkoitettu käytettäviksi yksinomaan vuoteessa. Näin ollen Finanzgericht hylkäsi Wienerin kanteen.

6. Tämän jälkeen Wiener haki muutosta Bundesfinanzhofissa, joka ilmoittaa ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä koskevassa päätöksessään, että ilman yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Neckermann Versand antamaa tuomiota se vahvistaisi Finanzgerichtin antaman tuomion. Mainitussa asiassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kyseistä nimikettä on "tulkittava niin, että pyjamina

3 — Tämä alanimike kuuluu seuraavasti:
"60.05 **Vaatteet, vaatetustarvikkeet ja muut neuleet, muut kuin elastiset tai kumilla käsitellyt:**
A. Vaatteet ja vaatetustarvikkeet
— —
II muut
— —
b) muut
— —
4. muut vaatteet
— —
cc) Leningit
— —
22. synteettistä tekstiilikuitua
— —".

4 — Tuomio 21.8.1990, VII K 16—26/89, BFH/NV 1991, 422.

5 — Tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87 (EYVL L 256, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (ETY) N:o 3174/88 (EYVL 1988, L 298, s. 1).

ei pidetä ainoastaan kahden neulevaatteen yhdistelmää, jotka niiden ulkomuodon vuoksi on tarkoitettu käytettäviksi yksinomaan vuoteessa, vaan myöskin pääasiallisesti tähän tarkoitukseen käytettyjä yhdistelmiä". Bundesfinanzhof kysyy, pitäisikö nyt käsiteltävänä oleva asia ratkaista saman mallin mukaisesti, koska "pyjamat" on luokiteltu yhteisessä tullitariffissa rinnakkain "yöpaitojen" kanssa (vaikkakin nyt käsiteltävänä oleva asia koskee vuoden 1985 tullinimikettä, kun taas asia Neckermann Versand koski vuosien 1988 ja 1989 nimikettä). Näin ollen se esitti nyt käsiteltävänä olevan ennakkoratkaisukysymyksen.

7. Ennen tämän kysymyksen tarkastelua haluaisin tarkastella perustamissopimuksen 177 artiklaan perustuvaa kansallisten tuomioistuinten ja yhteisöjen tuomioistuimen yhteistyötä koskevaa yleistä ongelmaa.

Tehtävien jako perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti

8. Nyt käsiteltävänä oleva asia nostaa mielestäni selvästi esiin yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisten tehtävien asianmukaista jakoa koskevan laajemman kysymyksen. Esittelen seuraavaksi lähtökohtani.

9. Toisaalta on selvää, että tarkasteltiinpa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä yhteisön oikeuden tulkintaa koskevista ennakkoratkaisukysymyksistä miltä kannalta tahansa, Bundesfinanzhofin esittämä ennakkoratkaisukysymys on otettava tutkittavaksi. Se esittää kysymyksen yhteisen tullitariffin alanimikkeen tulkinnasta; tästä alanimikkeestä on säädetty neuvoston asetuksella, joka on siis toimielimen antama säädös. Yhteisöjen tuomioistuin on useassa yhteydessä tulkinnut yhteisestä tullitariffista peräkkäin annettuja asetuksia niin, että niiden säännösten tulkinnassa saavutettaisiin yhdenmukaisuus, joka on välttämätön paitsi siksi, että ne ovat kaikissa jäsenvaltioissa välittömästi sovellettavaa yhteisön lainsäädäntöä, myös siksi, että voitaisiin varmistaa yhteisen tullitariffin yhdenmukainen soveltaminen ja näin välttää kaupan vääristyminen. Perustamissopimuksen 177 artiklan kolmannen kohdan perusteella näyttäisi siltä, että Bundesfinanzhofilla oli velvollisuus esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymys yöpaidoista, koska sen tuomioon ei voida hakea muutosta. Ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä koskeva päätös on lisäksi erinomaisesti perusteltu: siinä esitetään esimerkillisellä tavalla asiaa koskevat tosiseikat ja oikeusseikat.

10. Mielestäni herää kuitenkin vielä kysymys siitä, onko tarkoituksenmukaista erityisesti jäljempänä tarkastelemani tämänhetkisen kehityksen huomioon ottaen pyytää yhteisöjen tuomioistuinta lausumaan jokaisesta mahdollisesta yhteisön lainsäädäntöä koskevasta tulkintatapauksesta.

11. Nyt käsiteltävänä oleva asia on täydellinen esimerkki asiasta, josta voidaan kysyä,

onko tarkoituksenmukaista käsitellä asiaa yhteisöjen tuomioistuimessa. Ratkaisu voidaan löytää tarkasteltaessa yhteisöjen tuomioistuimen roolia yhteisön oikeuden sääntöjen tulkinnassa ja kansallisten tuomioistuinten roolia näiden sääntöjen soveltamisessa kulloinkin kyseessä olevan asian tosiseikkoihin.

12. Yhteisöjen tuomioistuin on korostanut sille osoitetuista ensimmäisistä ennakkoratkaisupyynnöistä alkaen, että sille perustamissopimuksen 177 artiklassa annettu toimivalta rajoittuu yhteisön oikeuden tulkintaan ja että sillä ei ole toimivaltaa tapauksiin liittyvien tosiseikkojen osalta. [6] Ennakkoratkaisukysymyksen esittäneen tuomioistuimen tehtävänä on todeta tosiseikat (ja asiaan liittyvät kansallisen lainsäädännön säännöt) ja ratkaista asia soveltamalla tarpeellisin osin yhteisön oikeuden asiaa koskevia sääntöjä sellaisena, kuin yhteisöjen tuomioistuin on niitä tulkinnut.

13. Yhteisöjen tuomioistuimen lähestymistapa tähän erotteluun on kuitenkin pragmaattinen eikä se ole turhan muodollista. Kansalliset tuomioistuimet kysyvät usein yhteisöjen tuomioistuimelta esimerkiksi, onko kansallisen lain tietty säännös yhteensoveltuva yhteisön oikeuden kanssa, mihin yhteisöjen tuomioistuin ei voi sellaisenaan vastata, vaan se muotoilee yleensä kysymyksen uudelleen kysymykseksi yhteisön oikeuden tulkinnasta. [7] Tätä käytäntöä ohjaa periaate siitä, että yhteisöjen tuomioistuin auttaa kansallista tuomioistuinta mahdollisimman paljon antamalla vastauksen, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista asian. Lisäksi yhteisöjen tuomioistuimen kansallisille tuomioistuimille esittämät vaatimukset siitä, että niiden on selvitettävä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, jotka ovat perustana esitettäville ennakkoratkaisukysymyksille, [8] ovat epäilemättä saman periaatteen ilmentymä. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä ei ole antaa ennakkoratkaisuja, joissa tulkitaan vain abstraktisti yhteisön oikeutta ja joista on vain vähän hyötyä kyseessä olevan riita-asian ratkaisemisen kannalta. [9] Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on ennemminkin antaa kansallisen tuomioistuimen tarpeisiin räätälöity tulkinta.

14. Tämä lähestymistapa on periaatteessa epäilemättä oikea. Sen kanssa on sopusoinnussa yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välinen yhteistyöperiaate, yhteisöjen tuomioistuimen tehtävä ratkaista riitoja ennemmin kuin antaa velvoittamattomia lausuntoja ja yhteisön oikeuden tulkinnan ja soveltamisen yhdenmukaisuuden vaatimus.

6 — Yhdistetyt asiat 28/62, 29/62 ja 30/62, Da Costa en Schaake Meijer ja Hoechst v. Nederlandse Belastingadministratie, tuomio 27.3.1963 (Kok. 1963, s. 59 ja erityisesti s. 76). Ks. tulliin luokittelun osalta asia 12/71, Henck v. Hauptzollamt Emmerich, tuomio 14.7.1971 (Kok. 1971, s. 743, 2 ja 3 kohta).

7 — Viimeaikaisten esimerkkien osalta ks. asia C-250/95, Futura Participations ja Singer v. Administration des Contributions, tuomio 15.5.1997 (Kok. 1997, s. I-2471) ja asia C-329/95, VAG Sverige, tuomio 29.5.1997 (Kok. 1997, s. I-2675).

8 — Ks. mm. yhdistetyt asiat C-320/90, C-321/90 ja C-322/90, Telemarsicabruzzo ym. v. Circostel, tuomio 26.1.1993 (Kok. 1993, s. I-393, 6 kohta); asia C-157/92, Banchero, määräys 19.3.1993 (Kok. 1993, s. I-1085, 4 kohta); asia C-378/93, La Pyramide, määräys 9.8.1994 (Kok. 1994, s. I-3999, 14 kohta) ja asia C-458/93, Saddik, määräys 23.3.1995 (Kok. 1995, s. I-511, 12 kohta).

9 — Ks. myös asia 244/80, Foglia, tuomio 16.12.1981 (Kok. 1981, s. 3045) ja asia C-83/91, Meilicke, tuomio 16.7.1992 (Kok. 1992, s. I-4871).

15. Yhteisöjen tuomioistuimen lähestymistavassa on kuitenkin se haittapuoli, että se voi johtaa käytännössä rajattomaan määrään tulkintakysymyksiä. Jokaista oikeussäännön "soveltamista" koskevaa asiaa voidaan pitää "tulkintakysymyksenä", vaikka vastaus tulkintakysymykseen voisikin näyttää ilmeiseltä. [10] Jokainen kansallinen tuomioistuin, jonka ratkaistavana on riita-asia, johon liittyy yhteisön oikeuden soveltaminen, voi esittää kysymyksen, johon yhteisöjen tuomioistuimella on kansallisen menettelyn päätyttyä velvollisuus vastata, jos se on jotakuinkin tarkoituksenmukaisesti muotoiltu. Näin on silloinkin, jos kysymys muistuttaa monilta osiltaan aikaisemmin esitettyä; ennakkoratkaisun esittänyt tuomioistuin (tai asianosaisten asianajajat) voi aina yrittää erotella asioiden tosiseikat toisistaan. Näin on myös silloin, kun kysymykseen voitaisiin helposti ja ilman mainittavaa epävarmuutta vastata olemassa olevan oikeuskäytännön perusteella; tällöinkin tosiasiat voivat olla erilaisia tai voi olla niin, että tietty aikaisempaan oikeuskäytäntöön liittyvä edellytys johtaa uuteen oikeudelliseen argumentointiin ja sen selventämistä pidetään tarpeellisena. [11] Johtopäätöksenä on, että minkä tahansa jäsenvaltion mikä tahansa tuomioistuin voi pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua kaikissa yhteisön oikeutta koskevissa tapauksissa. On selvää, että yhteisöjen tuomioistuin romahtaisi tällaisen asiavyöryn alle.

16. Nyt käsiteltävänä oleva asia osoittaa myös, että erittäin yksityiskohtainenkaan päätös ei voi estää sitä, että muut ennakkoratkaisukysymykset osoittautuvat tarpeellisiksi. Kuten edellä jo mainitsin, nyt käsiteltävänä oleva asia on jatkoa asiassa Neckermann Versand [12] annettuun tuomioon, jossa yhteisöjen tuomioistuin antoi yhdistetyn nimikkeistön alanimikkeelle "pyjamat" erityisen tulkinnan, jota kaikkien jäsenvaltioiden kaikkien tulliviranomaisten on sovellettava. Se seikka, että tällainen tulkinta on olemassa, ei kuitenkaan estä uusia erimielisyyksiä. Tällaiset erimielisyydet taas voidaan aina luonnehtia sellaisiksi, jotka herättävät uuden tulkintakysymyksen. Asianosaiset voisivat esimerkiksi esittää seuraavan kysymyksen: "Onko sen ratkaisemiseksi, onko tietyt vaateyhdistelmät ilmeisesti tarkoitettu käytettäviksi pääasiallisesti vuoteessa pyjamina, merkitystä sillä seikalla, että näihin vaatteisiin on painettu ranta- tai lomakuvia?" Kansallinen tuomioistuin saattaisi tuntea houkutusta esittää tämän kysymyksen yhteisöjen tuomioistuimelle alanimikkeen "pyjama" tulkintaa koskevana lisäkysymyksenä. Yhteisöjen tuomioistuin yrittäisi sen tähänastisen lähestymistavan mukaisesti antaa tähän kysymykseen erityisen vastauksen.

10 — "Oikeussäännön soveltaminen tiettyyn tapaukseen edellyttää aina loogisesti ja käytännöllisesti tämän säännön tarkoituksen ja ulottuvuuden tunnistamista, jota ilman ei voida vahvistaa sen sovellettavuutta kyseessä olevaan asiaan eikä tehdä sen sisällöstä kaikkia niitä johtopäätöksiä, jotka voivat liittyä kyseiseen asiaan. Voidaan ehkä sanoa, että sääntöä sovellettaessa tulkinta ja soveltaminen kohtaavat toisensa ja sulautuvat, mutta sääntöä ei voida soveltaa ilman sen tulkitsemista ainakaan jos ei vääristetä sanan 'tulkinta' merkitystä niin, että siihen välttämättä liitetään tietyt vaikeudet". Julkisasiamies Capotortin ratkaisuehdotus asiassa 283/81, CILFIT v. Ministry of Health, tuomio 6.10.1982 (Kok. 1982, s. 3415 ja erityisesti s. 3436).

11 — Ks. esim. yhdistetyt asiat C-427/93, C-429/93 ja C-436/93, Bristol-Myers Squibb ym. v. Paranova, tuomio 11.7.1996 (Kok. 1996, s. I-3457).

12 — Ks. edellä alaviitteessä 1 mainittu tuomio.

17. Tämän ongelman osalta en pidä tarkoituksenmukaisena enkä mahdollisenakaan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaisi tyhjentävästi edelleen kaikkiin ennakkoratkaisukysymyksiin, jotka asianajajat ja tuomarit ovat luovasti muotoilleet tulkintakysymyksiksi, vaikka kysymystä voisi tietyissä tapauksissa kuvailla ennemminkin lain soveltamista kuin tulkintaa koskevaksi. Se, että kysymykset jätettäisiin useammin tutkittavaksi ottamatta, ei kuitenkaan olisi oikea vastaus. Silloin, kun kansallinen tuomioistuin on asianmukaisesti esittänyt yhteisön oikeuden tulkintaa koskevan kysymyksen, yhteisöjen tuomioistuimella on periaatteessa velvollisuus vastata.

18. Mielestäni ainoa asianmukainen ratkaisu on se, että sekä kansalliset tuomioistuimet että yhteisöjen tuomioistuin pidättäytyvät tästä menettelystä useammin.

19. Kansallisten tuomioistuinten osalta on tehtävä ero 177 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettujen sellaisten tuomioistuinten, joilla on harkintavalta kysymyksen esittämisessä ja niiden ylimpien oikeusasteiden välillä, joilla kolmannen kohdan mukaan on velvollisuus esittää ennakkoratkaisukysymys. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa kysymyksen esittää tuomioistuin, jota on pidettävä ylimpänä oikeusasteena; tarkastelen seuraavaksi sitä, miten laajalle kysymyksen esittämisvelvollisuus tällaisessa tapauksessa ulottuu.

20. Silloin, kun tuomioistuin ei ole ylin oikeusaste ja kun sillä näin ollen on harkintavalta kysymyksen esittämisen osalta, yhteisöjen tuomioistuin on oikeuskäytännössään katsonut, että tämän mahdollisuuden käyttäminen on yksinomaan kansallisen tuomioistuimen harkinnassa, eikä yhteisöjen tuomioistuin yleensä kyseenalaista kysymyksen tarkoituksenmukaisuutta. On kuitenkin selvää, että ennakkoratkaisupyynnön tarkoituksenmukaisuutta voidaan arvioida 177 artiklan tarkoituksen valossa; tämän artiklan tarkoituksena on varmistaa, että yhteisön oikeudella on samat oikeusvaikutukset kaikissa yhteisön jäsenvaltioissa. [13] Ennakkoratkaisukysymys on erittäin tarkoituksenmukainen, jos kysymyksellä on yleistä merkitystä ja jos yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisu todennäköisesti edesauttaa yhteisön oikeuden yhdenmukaista soveltamista koko Euroopan unionissa. Ennakkoratkaisukysymys on vähiten tarkoituksenmukainen, jos on olemassa vakiintunutta oikeuskäytäntöä, jota voitaisiin sellaisenaan soveltaa kyseessä olevan asian tosiseikkoihin, tai jos kysymys koskee tiukasti rajattua oikeudellista näkökulmaa erittäin erityislaatuisen asian osalta eikä ratkaisua todennäköisesti sovelleta mihinkään muuhun asiaan kyseessä olevan asian lisäksi. Näiden kahden ääripään välillä on tietysti laaja joukko eri mahdollisuuksia; kansalliset tuomioistuimet voivat kuitenkin aivan hyvin itse arvioida, onko ennakkoratkaisukysymys tarkoituksenmukainen, kun taas yhteisöjen tuomioistuin voisi ehkä antaa epävirallista ohjausta ja näin rohkaista kansallisia tuomioistuimia osoittamaan pidättyvyyttä, milloin se on asianmukaista, vaikka se pysyisikin sillä kannalla, että ennakkoratkaisukysymysten esittämistä koskevat päätökset kuuluvat yksinomaan kansallisten tuomioistuinten harkintavaltaan.

21. Yhteisöjen tuomioistuimen itserajoituksen osalta on todettava, että vaikka yhtei-

13 — Ks. asia 166/73, Rheinmühlen, tuomio 16.1.1974 (Kok. 1974, s. 33, 2 kohta).

söjen tuomioistuin voisikin vastata tyhjentävästi kaikkiin kysymyksiin tulevaisuudessa, on epäilyksenalaista, onko se edelleen toivottavaa. Joillakin yhteisön oikeuden aloilla, joilla on jo vakiintunutta oikeuskäytäntöä, oikeuskäytännön hienojakoistaminen edelleen saattaa johtaa ennemminkin oikeusvarmuuden vähenemiseen kuin sen lisääntymiseen. Tällaisilla aloilla yhteisöjen tuomioistuin voisi mielestäni todeta täyttäneensä olennaisilta osiltaan tulkinnan yhdenmukaisuutta koskevan tehtävänsä vahvistettuaan keskeiset tulkintaperiaatteet niin, että kansalliset tuomioistuimet voivat ratkaista asiat itse. Tavaroiden tulliluokittelu on oiva esimerkki tällaisesta alasta, kuten jäljempänä osoitan; osoitan kuitenkin muitakin aloja, joilla yhteisöjen tuomioistuin voisi omaksua samanlaisen menettelyn. Tällaisesta itserajoituksesta ei ole seurauksena tutkimatta jättämistä koskeva päätös. Se muotoiltaisiin vastaukseksi kansallisen tuomioistuimen esittämään kysymykseen, mutta vastaus ei olisi erityisesti sitä koskeva. Siinä lähinnä muistutettaisiin aikaisemmassa oikeuskäytännössä vahvistetuista tulkintaperiaatteista ja -säännöistä ja jätettäisiin kansallisen tuomioistuimen ratkaistavaksi sen käsiteltävänä oleva erityinen asia. Yhteisöjen tuomioistuin voisi myös tehdä selväksi sen, että sen antama ratkaisu on yleisluonteinen eikä tarkoitettu koskemaan ainoastaan kyseessä olevaa erityistä asiaa, vaan muut kansalliset tuomioistuimet voisivat pitää sitä ohjeena ratkaistessaan asioita tulevaisuudessa ja arvioidessaan, olisiko niiden esitettävä muu ennakkoratkaisukysymys. Ratkaisu ei estäisi kansallisia tuomioistuimia esittämästä uusia ennakkoratkaisukysymyksiä sillä erityisalalla, jolla yhteisöjen tuomioistuin noudattaa itserajoitusta. Uudet ennakkoratkaisukysymykset tutkittaisiin, mutta yhteisöjen tuomioistuin ei tarkastelisi niitä tarkemmin, jos ei osoitettaisi, että kyseessä on uusi periaatekysymys; yhteisöjen tuomioistuin viittaisi vain aikaisempaan oikeuskäytäntöönsä. Keinot tehdä tämä hyvin nopeasti voidaan todennäköisesti löytää.

Itserajoitus ja tulliluokittelu

22. Mitä ehdottamani lähestymiskeino tarkoittaisi tulliluokittelualalla [14] ja mitkä olisivat itserajoituksen vaikutukset yhteisen tullitariffin soveltamiseen?

23. Yhteisöjen tuomioistuimen tulliluokittelua koskevan oikeuskäytännön tutkiminen osoittaa, että yhteisöjen tuomioistuin on käsitellyt pääasiallisesti kolmenlaisia asioita.

24. Yksi asiatyypeistä on komission antamien erityisten luokitteluasetusten päte-

14 — Yleisesti tulliluokittelun osalta ks. Nassiet, J.-R., *La réglementation douanière européenne*, 1988, s. 44—53; Lasok, D., *The Customs Law of the European Economic Community*, Second edition, 1990, Deventer, s. 194—216; Vander Schueren, P., "Customs classification: One of the cornerstones of the Single European market, but one which cannot be exhaustively regulated", *28 CMLRev* (1991), s. 855; Vermulst, E., "EC customs classification rules: Should ice cream melt?", 15 *Michigan Journal of International Law* (1994), s. 1241; Witte, P. ja Wolffgang, H.-M., *Lehrbuch des europäischen Zollrechts*, 2. Auflage, 1995, Berlin, s. 319—353; Berr, C. J. ja Trémeau, H., *Le droit douanier*, 4. édition, 1997, Paris, s. 106—113.

vyys. [15] Neuvoston asetuksen N:o 2658/87 [16] 9 artiklan 1 kohdan a, b, d ja e alakohdan nojalla komissiolla on 10 artiklassa säädettyjen menettelysääntöjen mukaisesti toimivalta toteuttaa toimenpiteet seuraavilla aloilla:

"a) yhdistetyn nimikkeistön ja tariffin soveltaminen, erityisesti

— tavaroiden luokittelun osalta 8 artiklassa tarkoitettuihin nimikkeistöihin,

— selittävien huomautusten osalta;

b) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen tilastojen tai kauppapolitiikan tarpeiden kehittymisen huomioon ottamiseksi;

— —

d) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen ja tullien mukauttamiset neuvoston tai komission tekemien päätösten mukaisesti;

e) yhdistetyn nimikkeistön muuttaminen sen mukauttamiseksi teknologian ja kaupan kehitykseen taikka tekstien yhdenmukaistamiseksi tai selventämiseksi;

— —". *

Tällaisten toimenpiteiden pätevyyttä voidaan epäillä, koska vaikka neuvosto onkin antanut tässä asiassa komissiolle, joka toimii yhteistyössä jäsenvaltioiden tulliasiantuntijoiden kanssa, laajan harkintavallan tarkentaa tullinimikkeiden sisältöä, komission toimivalta ei oikeuta sitä muuttamaan sellaisten tullinimikkeiden sisältöä, jotka on otettu käyttöön tavaroiden kuvaus- ja koodausjärjestelmästä tehtyyn kansainväliseen yleissopimukseen perustuvan harmonoidun järjestelmän perusteella; [17] komissio on sitoutunut yleissopimuksen 3 artiklan nojalla olemaan muuttamatta sen ulottuvuutta. [18]

15 — Ks. esim. asia 158/78, Biegi, tuomio 28.3.1979 (Kok. 1978, s. 1103); asia C-238/88, Van de Kolk, tuomio 8.2.1990 (Kok. 1990, s. I-265); asia C-265/89, Vismans Nederland, tuomio 18.9.1990 (Kok. 1990, s. I-3411); asia C-194/91, Krohn, tuomio 16.12.1992 (Kok. 1992, s. I-6661); asia C-401/93, GoldStar Europe, tuomio 13.12.1994 (Kok. 1994, s. I-5587) ja asia C-143/93, Van Es Douane Agenten, tuomio 13.2.1996 (Kok. 1996, s. I-431).

16 — Edellä alaviitteessä 5 mainittu 23.7.1987 annettu neuvoston asetus N:o 2658/87. Ks. aikaisemmista asetuksista yhteisen tullitariffin nimikkeistön yhdenmukaiseksi soveltamiseksi toteutettavista toimenpiteistä 16 päivänä tammikuuta 1969 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 97/69 3 artikla (EYVL L 14, s. 1).

* — Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

17 — Yleissopimus on tehty Brysselissä 14.6.1983 ja ratifioitu yhteisön puolesta 7.4.1987 tehdyllä neuvoston päätöksellä 87/369/ETY (EYVL L 198, s. 1).

18 — Asia C-267/94, Ranska v. komissio, tuomio 14.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4845, 19 ja 20 kohta).

25. On selvää, että ehdotettua itserajoitusta ei voida soveltaa näihin tapauksiin: niiden kohteena ei ole tulkinta vaan pätevyys ja on hyvin tiedossa, että ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta todeta yhteisön säädökset pätemättömiksi. [19]

26. Toinen asiatyyppi koskee tulkintakysymyksiä, jotka ovat luonteeltaan enemmän tai vähemmän yleisiä, koska ne ulottuvat laajemmalle kuin tietyn tuotteen luokitteluun.

27. Esimerkkinä voidaan mainita asia Develop Dr Eisbein. [20] Tässä asiassa esitettiin ennakkoratkaisukysymyksiä kopiokoneiden luokittelusta. Nämä kysymykset eivät kuitenkaan liittyneet kopiokoneiden tiettyyn nimikkeeseen tai alanimikkeeseen. Ne liittyivät yhteisen tullitariffin nimikkeistön yleisten tulkintasääntöjen [21] 2 tulkintasäännön a alakohtaan epätäydellisistä tai viimeistelemättömistä tuotteista. Yhteisöjen tuomioistuin totesi seuraavaa:

"Tavaraa pidetään kokoamattomana tai osiinsa purettuna, jos sen kaikki osat, toisin sanoen ne osat, jotka voidaan tunnistaa lopputuotteen muodostaviksi tarkoitetuiksi osiksi, esitetään tullille samanaikaisesti eikä tältä osin oteta huomioon sen kokoamistekniikkaa tai sen kokoamismenetelmän monimutkaisuutta".

28. Yhteisöjen tuomioistuimen täytyisi tulevaisuudessakin käsitellä tällaisia asioita, [22] koska ne koskevat tulkintaa eivätkä soveltamista.

29. Kolmas asiatyyppi on selvästi yleisin. Suurin osa tapauksista koskee tietyn tuotteen luokittelua ja edellyttää, että yhteisöjen tuomioistuin itse luokittelee tuotteen. Yksi viimeaikaisista ratkaisuista kuvastaa tätä erityisen hyvin. Asiassa Colin ja Dupré [23] Cour

19 — Asia 314/85, Foto-Frost, tuomio 22.10.1987 (Kok. 1987, s. 4199).

20 — Asia C-35/93, Develop Dr Eisbein, tuomio 16.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2655).

21 — Ks. edellä alaviitteessä 2 mainitun neuvoston asetuksen N:o 950/68 liitteen I osaston A kohdan ensimmäinen osa, sellaisena kuin se on muutettuna 20.12.1971 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1/72 (EYVL 1972, L 1, s. 1). Ks. nykyisin voimassa olevasta säännöksestä edellä alaviitteessä 5 mainitun asetuksen N:o 2658/87 liitteen I osaston A kohdan ensimmäinen osa, sellaisena kuin se on muutettuna.

22 — Ks. myös asia 28/75, Baupla, tuomio 25.9.1975 (Kok. 1975, s. 989); asia 165/78, IMCO-Michaelis, tuomio 29.5.1979 (Kok. 1979, s. 1837); asia 248/80, Glunz, tuomio 3.2.1982 (Kok. 1982, s. 197) ja asia 295/81, IFF, tuomio 30.9.1982 (Kok. 1982, s. 3239).

23 — Yhdistetyt asiat C-106/94 ja C-139/94, Colin ja Dupré, tuomio 14.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4759).

d'Appel Bourges esitti neljän tuotteen luokittelua koskevia ennakkoratkaisukysymyksiä, kuten "kuuluvatko punaiset Pulmoll-pastillit —— yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen 17.04 D I 19 päivänä maaliskuuta 1985 annetun komission asetuksen N:o 717/85 soveltamisalaan vai yhteisen tullitariffin 30 ryhmän (farmaseuttiset tuotteet) nimikkeeseen 30.4?" Samanlaiset kysymykset esitettiin "vihreistä Pullmon-pastilleista", "Sangart-eliksiiristä" ja "Quintoninesta". Yhteisöjen tuomioistuin totesi ratkaisussaan, että sen tehtävänä on tulkita yhteistä tullitariffia ja yhdistettyä nimikkeistöä eikä antaa lausuntoa tietyn tuotteen luokittelusta, ja että kysymysten on katsottava tarkoittavan sitä, kuuluvatko esitetyissä kysymyksissä yksilöityjen tuotteiden kaltaiset tuotteet tiettyyn nimikkeeseen. [24] Yhteisöjen tuomioistuimen vastauksista näihin kysymyksiin ilmenee kuitenkin, että se on samalla lausunut tiettyjen tuotteiden luokittelusta. Ensimmäiseen kysymykseen on esimerkiksi vastattu seuraavasti:

"Punaiset Pulmoll-pastillit, ottaen huomioon niiden koostumuksen, ulkoasun ja käyttötarkoituksen, kuuluvat yhteisen tullitariffin nimikkeeseen 17.04".

30. Toisissa asioissa ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on huolellisemmin muotoillut kysymyksensä tulkintaa koskevaksi. Esimerkiksi asiassa 3M Medica [25] ensimmäinen kysymys koski sitä, onko vuoden 1992 yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 9021 käsitettä "ortopediset välineet" tulkittava niin, että siihen kuuluvat myös ennakkoratkaisupyyntöä koskevan määräyksen perusteluissa tarkoitetut tavarat, kuten kävelytukina kipsin kanssa käytettävät kengät. Yhteisöjen tuomioistuin vastasi seuraavasti:

"Sandaalit ja kengät, joiden ulkopohja on muovia ja sisäpohja kangasta tai muovia ja jotka on tarkoitettu käytettäviksi kipsissä olevassa jalassa, eivät ole vuoden 1992 yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen 9021 mukaisia 'ortopedisiä välineitä'".

Tässäkin oli siis kysymys tietyn tuotteen luokittelusta ja vaikka se olikin muotoiltu tulkintakysymykseksi, on vaikea nähdä ero asian Colin ja Dupré kaltaiseen asiaan. Kuten oikeuskirjallisuudessa todetaan, "jos jätetään oikeudelliset vaatimukset huomioon ottamatta, tariffiluokittelu on olennaisilta osiltaan tariffoitavan tavaran tosiasiallisten tuntomerkkien ja ominaisuuksien arviointia". [26]

24 — Tuomion 12 kohta.

25 — Asia C-148/93, 3M Medica, tuomio 24.3.1994 (Kok. 1994, s. I-1123).

26 — Em. teos Vander Schueren, s. 856.

31. Näiden asioiden tarkastelu osoittaa, että yhteisöjen tuomioistuin käyttää niitä ratkaistessaan tiettyjä tulkintaperiaatteita ja -sääntöjä. Näitä periaatteita tarkastelenkin seuraavaksi; yhteisöjen tuomioistuin voi niiden nojalla siltä pyydettyä ratkaisua antaessaan antaa yleistä ohjausta, jonka perusteella kansallisten tuomioistuinten pitäisi pystyä ratkaisemaan suurin osa erityisistä luokitteluasioista.

32. Tavaroiden luokittelua yhteiseen tullitariffiin ohjaavat tietyt tulkintaa koskevat perusperiaatteet, joihin yhteisöjen tuomioistuin viittaa järjestelmällisesti ja alinomaa: oikeusvarmuuden takaamiseksi ja valvonnan helpottamiseksi tavaroiden luokitteleminen tariffiin on ratkaistava yleisesti tavaroiden objektiivisten erityispiirteiden ja ominaisuuksien perusteella sellaisina, kuin ne on määritelty yhdistetyn nimikkeistön nimikkeissä sekä jaksoista ja ryhmistä tehdyissä huomautuksissa. [27] Lisäksi on olemassa joitakin selvityksiä, jotka ovat tärkeitä tariffin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja joita sellaisenaan voidaan pitää hyödyllisinä tulkintakeinoina. Näihin selvityksiin kuuluvat yhteisen tullitariffin ryhmiä ja tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistön selityksiä edeltävät huomautukset, [28] tariffi- ja tilastonimikkeistökomitean (nykyisin nimikkeistökomitea, ks. asetuksen N:o 2658/87 7 artikla) luokittelupäätökset [29] sekä nimikkeistökomitean luokittelulausunnot. [30] On kuitenkin myös selvää, että näillä selvityksillä ei ole sitovaa vaikutusta eivätkä ne voi ohittaa yhteisen tullitariffin voimassa olevia säännöksiä. [31]

33. Muutkin perusteet saattavat olla relevantteja luokittelussa.

34. Yksi näistä perusteista on tuotteen käyttötarkoitus. Asiassa Neckermann Versand antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin käsitteli sitä ongelmaa, että "pyjamia" ei ole määritelty yhteisen tullitariffin asiaa koskevassa nimikkeessä eikä missään huomautuksessa. Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että tällaisen määritelmän puuttuessa pyjamien objektiivinen ominaisuus, jonka perusteella ne voidaan erottaa muista yhdistelmistä, voidaan löytää vain niiden aiotusta käyttötarkoituksesta (eli siitä, että niitä käytetään vuoteessa). [32] Yhteisöjen tuomioistuin lisäsi, että jos tämä objektiivinen ominaisuus voidaan

27 — Ks. esim. asia C-121/95, VOBIS Microcomputer, tuomio 20.6.1996 (Kok. 1996, s. I-3047); edellä alaviitteessä 23 mainittu asia Colin ja Dupré, tuomion 21 ja 22 kohta; yhdistetyt asiat C-59/94 ja C-64/94, Pardo & Fils ja Camicas, tuomio 17.10.1995 (Kok. 1995, s. I-3159, 10 kohta); asia C-459/93, Thyssen Haniel Logistic, tuomio 1.6.1995 (Kok. 1995, s. I-1381, 8 kohta); asia C-393/93, Stanner, tuomio 9.8.1994 (Kok. 1994, s. I-4011, 14 ja 15 kohta) ja edellä alaviitteessä 1 mainittu asia Neckermann Versand, 54 kohta.

28 — Ks. edellä alaviitteessä 27 mainitut asiat.

29 — Ks. asia 166/84, Thomasdünger, tuomio 26.9.1985 (Kok. 1985, s. 3001, 14 kohta) ja edellä alaviitteessä 27 mainittu asia Stanner, tuomion 15 kohta.

30 — Asia 42/86, Artimport ym., tuomio 8.12.1987 (Kok. 1987, s. 4817, 10 kohta). Ks. myös yhdistetyt asiat 69/76 ja 70/76, Dittmeyer, tuomio 15.2.1977 (Kok. 1977, s. 231, 4 kohta).

31 — Asia 149/73, Witt, tuomio 12.12.1973 (Kok. 1973, s. 1587, 3 kohta); edellä alaviitteessä 30 mainittu asia Dittmeyer; asia 798/79, Chem-Tec, tuomio 11.7.1980 (Kok. 1980, s. 2639, 11 ja 12 kohta); alaviitteessä 30 mainittu asia Artimport ym. ja edellä alaviitteessä 20 mainittu asia Develop Dr. Eisbein, tuomion 21 kohta.

32 — Edellä alaviitteessä 1 mainittu asia, tuomion 6 ja 7 kohta.

vahvistaa tulliselvityksessä, se seikka, että vaatetta voidaan käyttää myös muuhun tarkoitukseen, ei sulje pois sitä, että ne voidaan oikeudellisesti luokitella pyjamiksi. [33] Asiassa Thyssen Haniel Logistic antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi vastaavasti, että tuotteen käyttötarkoitus voi olla luokittelun objektiivinen arviointiperuste sikäli kuin se kuuluu kyseiseen tuotteeseen kiinteästi, ja sitä voidaan arvioida tuotteen objektiivisten ominaispiirteiden mukaan. [34] On totta, että asiassa Wesergold antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että tuotteen käyttötarkoitus voidaan ottaa huomioon ainoastaan sen tariffiin luokittelussa, jos nimikkeen sanamuodossa tai sitä koskevassa huomautuksessa viitataan nimenomaisesti tähän perusteeseen. [35] Tätä toteamaa on kuitenkin tarkasteltava tämän asian erityisten tosiseikkojen valossa. Se koski appelsiinimehusta ja sokerista koostuvaa tuotetta, joka oli tarkoitettu juomien valmistamiseen vettä ja/tai sokeria lisäämällä. Kansallinen tuomioistuin ja komissio katsoivat, että tätä tuotetta ei voida luokitella "hedelmämehuksi, johon on lisätty sokeria", koska tuotteesta oli tullut välittömään kulutukseen soveltumaton ja se oli menettänyt alkuperäisen hedelmämehun luonteensa. Yhteisöjen tuomioistuin kumosi tämän sillä perusteella, että tuote ei ole menettänyt "hedelmämehun, johon on lisätty sokeria", objektiivista luonnettaan ja ominaispiirrettään. Tuomio on näin ollen viittaus siihen, että tuotteen käyttötarkoitus on relevantti vain, jos tuotetta ei voida luokitella pelkästään sen objektiivisen luonteen ja ominaispiirteiden perusteella. [36]

35. Vastaavanlaiset arvioinnit koskevat valmistusmenettelyn käyttöä perusteena. Asiassa Jepsen Stahl yhteisöjen tuomioistuin totesi, että vaikka yhteisessä tullitariffissa käytetään yleensä ja ensisijaisesti luokitteluperustetta, joka perustuu tuotteen objektiiviseen luonteeseen ja ominaispiirteisiin, jotka voidaan tutkia tulliselvityksessä, siinä viitataan tietyissä tapauksissa valmistusmenettelyyn; näissä tapauksissa valmistusmenettelystä tulee ratkaiseva. [37] Asiassa Wünsche annettu tuomio tekee kuitenkin selväksi sen, että jos asiaa koskevassa nimikkeessä tai huomautuksessa ei viitata valmistusmenettelyyn, se on jätettävä ottamatta huomioon. [38]

36. Yhteisöjen tuomioistuin on myös antanut yleisiä ohjeita tapauksissa, joissa tuotteet ovat eri ainesosien sekoituksia ja joita on käsitelty eri tavoin. Näissä tapauksissa kyseessä olevan tuotteen on sisällettävä perustuotteen olennaiset ainesosat suhteessa, joka ei eroa olennaisesti perustuotteen ainesosien suhteesta. [39]

37. Yhteisöjen tuomioistuin on myös hylännyt tietyt perusteet epärelevantteina luokitte-

33 — Ks. tuomion 8 kohta.

34 — Edellä alaviitteessä 27 mainittu asia, tuomion 13 kohta. Ks. myös asia 36/71, Henck, tuomio 23.3.1972 (Kok. 1972, s. 187, 4 kohta); asia 37/82, Bevrachtingskantoor, tuomio 6.10.1982 (Kok. 1982, s. 3481, 8 kohta) ja asia C-256/91, Emsland-Stärke, tuomio 1.4.1993 (Kok. 1993, s. I-1857, 16 kohta).

35 — Asia C-219/89, Wesergold, tuomio 18.4.1991, (Kok. 1991, s. I-1895, 9 kohta). Ks. myös asia 38/76, LUMA, tuomio 16.12.1976 (Kok. 1976, s. 2027, 7 kohta).

36 — Asia 222/85, Kleiderwerke Hela Lampe, tuomio 10.7.1986 (Kok. 1986, s. 2449, 15 kohta).

37 — Asia C-248/92, Jepsen Stahl, tuomio 2.8.1993 (Kok. 1993, s. I-4721, 10 kohta). Ks. myös asia 40/88, Weber, tuomio 25.5.1989 (Kok. 1989, s. 1395, 14 ja 15 kohta) ja edellä alaviitteessä 30 mainittu asia Artimport ym., tuomion 12 ja 13 kohta.

38 — Asia 145/81, Wünsche, tuomio 1.7.1982 (Kok. 1982, s. 2493, 7— 13 kohta). Ks. myös yhdistetyt asiat 208/81 ja 209/81, tuomio 1.7.1982 (Kok. 1982, s. 2511, 6 kohta).

39 — Edellä alaviitteessä 34 mainittu asia Henck, tuomion 10 kohta; edellä alaviitteessä 37 mainittu asia Weber, tuomion 19 kohta ja asia C-120/90, Post, tuomio 7.5.1991 (Kok. 1991, s. I-2391, 16 kohta).

lutarkoituksiin. Asiassa Post antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi nimikkeen muutoksen, jota tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistökomitea tuohon aikaan oli ehdottanut ja joka myöhemmin hyväksyttiin, kun komitea täsmensi, että ennen tätä muutosta oli täytynyt tehdä erilainen luokittelu. [40] Yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut tässä tuomiossaan, että yleinen kauppatapa tai jäsenvaltioiden mahdollinen erilainen sääntöjen soveltamistapa eivät voi vaikuttaa tariffinimikkeiden sanamuotoon perustuvaan yhteisen tullitariffin tulkintaan. [41] Asiassa Jepsen Stahl vastaaja vetosi tiettyjen terästuotteiden luokittelua varten annettuun euronormiin, mutta yhteisöjen tuomioistuin huomautti tällaisten euronormien olevan Euroopan standardisointikomitean hyväksymiä standardeja ja koskevan ainoastaan terästuotteiden määrittelyä riippumatta niiden tariffiin luokittelusta. [42] Asiassa Analog Devices yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että vaikka teknisestä kehityksestä johtuva integroitujen piirien käyttäminen oli perusteena uusien tariffiluokittelujen käyttöön ottamiselle, on toimivaltaisen toimielimen tehtävä toteuttaa tämä toimenpide eikä yhteisen tullitariffin tulkinta voi mukautua tekniseen kehitykseen uuden luokittelun puuttuessa. [43] Tämä ei kuitenkaan sulje pois teknisen kehityksen huomioon ottamista tiettyjen nimikkeiden tulkinnassa. Siten yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa Chem-Tec antamassaan tuomiossa, että nimikkeen "liimana tai liisterinä käytettäväksi soveltuvat tuotteet, myytävissä vähittäismyyntipakkauksissa" ilmaisua "pakkaus" on tulkittava asiaan kuuluvat selittävät huomautukset huomioon ottaen pakkausten alalla tapahtuneen erityisen nopean teknisen kehityksen valossa. [44]

38. Mielestäni nämä tulkintaperiaatteet yhdessä yhteisen tullitariffin itsensä sisältämien tulkintasääntöjen [45] kanssa ovat riittäviä, jotta kansalliset tuomioistuimet voivat ratkaista useimmat luokittelutapaukset itsenäisesti. Satunnaisesti voi tietysti ilmetä yleisempiä tulkintakysymyksiä, jotka kansallisten tuomioistuinten on asianmukaista esittää yhteisöjen tuomioistuimelle. Mutta silloin, kun näin ei ole, kansallisten tuomioistuinten ei pitäisi esittää ennakkoratkaisukysymystä, ja jos ne sellaisen esittävät, yhteisöjen tuomioistuimen pitäisi mielestäni vain viitata edellä mainittuihin periaatteisiin.

39. Tätä lähestymistapaa nyt käsiteltävänä olevaan asiaan soveltaen katson, että ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuin pystyy ratkaisemaan asian soveltamalla a) periaatetta, jonka mukaan luokittelun täytyy perustua kyseessä olevien tuotteiden objektiivisiin ominaisuuksiin ja b) periaatetta, jonka mukaan tuotteen käyttötarkoitus voi olla luokittelun objektiivinen arviointiperuste, sikäli kuin se liittyy kyseiseen tuotteeseen kiinteästi, ja sitä ominaisuutta voidaan arvioida tuotteen objektiivisten ominaispiirteiden perusteella.

40 — Edellä alaviitteessä 39 mainittu asia, tuomion 22 ja 23 kohta.

41 — Ks. tuomion 24 kohta.

42 — Edellä alaviitteessä 37 mainittu asia, tuomion 12 ja 13 kohta.

43 — Asia 122/80, Analog Devices, tuomio 19.11.1981 (Kok. 1981, s. 2781, 12 kohta). Ks. myös asia 234/87, Casio Computer, tuomio 20.1.1989 (Kok. 1989, s. 63, 12 kohta).

44 — Asia 278/80, Chem-Tec v. Hauptzollamt Koblenz, tuomio 11.2.1982 (Kok. 1982, s. 439, 14 kohta).

45 — Ks. alaviite 21.

Itserajoittaminen ja yhdenmukaisuus

40. Tietysti myönnän, että yhteisön oikeussääntöjen yhdenmukainen soveltaminen on yhteisen tullitariffin erityisluonteen vuoksi erityisen tärkeää tullilainsäädännön alalla. Jos yhdessä jäsenvaltiossa tietyntyyppiset vaatteet luokiteltaisiin aina yöpaidoiksi, kun sitä vastoin toisessa jäsenvaltiossa samanlaiset vaatteet luokiteltaisiin aina leningeiksi, tämä johtaisi kaupan vääristymiseen. Tällainen kaupan vääristyminen on ristiriidassa yhteisen tullitariffin idean kanssa. En kuitenkaan ole vakuuttunut siitä, että ehdottamani lähestymistapa vaarantaisi yhdenmukaista soveltamista; en myöskään ole vakuuttunut siitä, että yhteisöjen tuomioistuimen nykyinen tapa tarkastella kaikkia tariffiluokittelun erityiskysymyksiä välttämättä edesauttaa yhdenmukaista soveltamista. Tällaiset kysymykset ovat todellakin usein hyvin erityisiä ja jopa yhteisöjen tuomioistuimen tarkastelemille tietyille tuotteille antama tulkinta edellyttää vielä kansallisten tulliviranomaisten ja tuomioistuinten arviointia asiasta. Pyjamia koskeva esimerkki kuvastaa tätä. En ole lainkaan taipuvainen uskomaan, että yhteisöjen tuomioistuimen pyjamista antama määrittely asiassa Neckermann Versand ratkaisee yleisen kysymyksen pyjamien erottamisesta muista vaatteista (erityisesti muodin vaihtelu huomioon ottaen), vaikka se epäilemättä onkin oikea.

41. Ottaen huomioon yhteisen tullitariffin yksityiskohtaisuuden, joka viittaa tuotteiden valtaisaan määrään, ja sen sisältämät tuhannet nimikkeet ja alanimikkeet, on selvää, että yhteisöjen tuomioistuimen osuus yhteisen tullitariffin yhdenmukaisessa soveltamisessa tiettyjä tuotteita luokittelemalla tulee aina olemaan pieni. On kuitenkin olemassa muita ja ehkäpä tehokkaampia tapoja varmistaa tariffiin luokittelun yhdenmukaisuus. Kuten edellä olen maininnut, [46] komissiolla on toimivalta antaa tiettyjä tuotteita koskevia luokitteluasetuksia. Mielestäni tällaisilla asetuksilla voidaan paremmin varmistaa sekä asianmukainen luokittelu että yhdenmukainen soveltaminen. Erityisesti teknisten tuotteiden kyseessä ollen asetus, jolla määritellään tuotteen ominaispiirteet ja tekniset erittelyt ja johon usein liitetään tarvittaessa esimerkit, kuten asetuksissa usein tehdään, ja jotka laaditaan yhteistyössä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa, on parempi ohje kuin joukko tuomioistuimen päätöksiä.

42. Saattaa jopa olla, että ehdottamani itserajoitus voi edistää tulkinnan yhdenmukaisuutta enemmän kuin nykyinen tapa antaa täsmällisiä vastauksia luokittelua koskeviin täsmällisiin kysymyksiin. Yhdistämällä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön eri tulkintasäännöt ja -periaatteet, yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisulla olisi selvästi laajempaa merkitystä kuin jos se rajoittuisi yöpaitoja koskevaan erityisaiheeseen. Jos oikeuskäytäntö tulevaisuudessa keskittyy

46 — Ks. 24 kohta.

yleisiin tulkintaseikkoihin on selvää, että yhteisöjen tuomioistuin edistää yhteisen tullitariffin yhdenmukaista soveltamista antamalla yleistä ohjausta tulliviranomaisille ja kansallisille tuomioistuimille. Sitä vastoin hyvin yksityiskohtaisiin kysymyksiin annetut ratkaisut voivat, kuten olen todennut, johtaa vielä yksityiskohtaisempiin kysymyksiin, jotka jossakin vaiheessa on jätettävä kansallisten tuomioistuinten tai lainsäätäjän ratkaistaviksi.

43. On kaksi muuta seikkaa, jotka mainitsen vain lyhyesti.

44. Ensinnäkin, vaikka ehdotukseni ilmeisesti poikkeaakin yhteisöjen tuomioistuimen aikaisemmasta tavasta lähestyä luokitteluasioita, se ei kuitenkaan ole mielestäni täysin uusi. Kuten olen jo maininnut, yhteisöjen tuomioistuimen lähestymistapa tulkintakysymyksiin on pragmaattinen, ja se pyrkii auttamaan kansallisia tuomioistuimia mahdollisimman paljon sellaisten asioiden ratkaisussa, joihin liittyy yhteisön oikeuden näkökulma. Käytännössä yhteisöjen tuomioistuimen vastaukset ovat, kuten voidaan olettaa, sitä yksityiskohtaisempia mitä konkreettisempia esitetyt kysymykset ovat. Kun esitetty kysymys on ennemminkin abstraktinen, yhteisöjen tuomioistuin antaa yleisemmän vastauksen viitaten yhteisön lainsäädännössä asetettuihin edellytyksiin ja usein lisäten, että on kansallisen tuomioistuimen tehtävä päättää tosiseikkojen nojalla, ovatko kyseiset edellytykset täyttyneet.

45. Siksi on selvää, että yhteisöjen tuomioistuin ei koskaan ole yrittänyt kokonaan korvata kansallisia tuomioistuimia, ja se on perinteisesti jättänyt tietyt asiat ennakkoratkaisukysymyksen esittäneen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Mielestäni on niin, että jos yhteisöjen tuomioistuin voi muotoilla kysymykset uudelleen ja asiaan liittyvään yhteisön lainsäädäntöön keskittyäkseen antaa vastauksen, joka joissakin tapauksissa poikkeaa merkittävästi sille esitetyn kysymyksen sanamuodosta, yhteisöjen tuomioistuimen on myös voitava rajoittaa vastaustaan ja keskittyä yleisempiin tulkintaseikkoihin.

46. Toiseksi ehdottamaani itserajoittamista ei välttämättä pitäisi rajata tariffiluokitteluun. Samanlainen lähestymistapa saattaa hyvinkin olla tarkoituksenmukainen muillakin aloilla. Tässä vaiheessa ei mielestäni voida järjestelmällisesti määritellä tällaisia aloja. Mainitsen vain kolme esimerkkiä.

47. Ensimmäinen esimerkki on tavaroiden luokittelu jätteeksi yhteisön jätelainsäädännössä. Yhteisöjen tuomioistuin on saanut merkittävän määrän ennakkoratkaisupyyntöjä tästä asiasta, ja oikeuskäytännössä on

muotoiltu joukko tätä koskevia periaatteita. [47] Piankin voidaan saavuttaa vaihe, jossa yhteisöjen tuomioistuin on mennyt niin pitkälle, kuin se voi mennä kansallisten tuomioistuinten avustamisessa yleisten perusteiden vahvistamiseksi ja jossa se ei voi enää hyödyllisesti kehittää oikeuskäytäntöään. Se saattaa siten vastata tulevaisuudessa esitettäviin eri tavaroita koskeviin ennakkoratkaisukysymyksiin viittaamalla aikaisempaan oikeuskäytäntöönsä ja ratkaista tämän oikeuskäytännön perusteella, ovatko kyseessä olevat tavarat jätteitä.

48. Toinen esimerkki on erilainen, mutta sen taustalla oleva ongelma on samankaltainen. Työntekijöiden oikeuksien turvaamisesta yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan luovutuksen yhteydessä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä helmikuuta 1977 annettu neuvoston direktiivi 77/187/ETY [48] on aiheuttanut joukon ennakkoratkaisukysymyksiä ilmaisusta yrityksen tai liikkeen taikka liiketoiminnan osan "luovutus". Yhteisöjen tuomioistuin on antanut joukon ennakkoratkaisuja tästä kysymyksestä, viimeksi asiassa Süzen. [49] Nämä ratkaisut sisältävät yksityiskohtaisia ohjeita kansallisille tuomioistuimille sekä käytettävistä perusteista että siitä, kuinka näitä perusteita on arvioitava. Voidaan epäillä, onko mielekästä kehittää oikeuskäytäntöä edelleen tällä alalla.

49. Kolmas esimerkki on arvonlisäveron alalta; vaikka tämä ala onkin hyvin erilainen, taustalla oleva ongelma on jälleen sama. Yhteisöjen tuomioistuin on joutunut käsittelemään sitä, kuinka veron peruste määritellään liiketoimissa, jotka on toteutettu erilaisten ostosetelien avulla. [50] Tämänkaltaisia liiketoimia, joista voidaan esittää tulevaisuudessa ennakkoratkaisukysymys, saattaa olla melkein rajaton määrä. Tältä osin voi riittää, että yhteisöjen tuomioistuin viittaa siihen perusperiaatteeseen, että arvonlisäveroa on maksettava summasta, jonka verovelvollinen on saanut tavaran luovutuksista, ja että se toteaa olevan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä ratkaista tämän periaatteen nojalla, kuinka veron peruste on määritettävä.

50. Yleisemmin ottaen mielestäni 177 artiklan tavoite saavutetaan parhaiten silloin, kun on olemassa todellinen tarve lain yhdenmukaiselle soveltamiselle koko yhteisössä, koska kysymys koskee yleistä etua, eivätkä yksityiskohtaiset vastaukset hyvin täsmällisiin kysymyksiin aina edesauta tällaista yhdenmukaista soveltamista. Tällaiset vastaukset saattavat vain johtaa lisäkysymyksiin. Tietyssä asiassa esitettyä kysymystä sovelletaan tietenkin aina erityisellä tavalla, mutta yleensä on selvää, onko sillä myös sen asiayhteyden lisäksi yleistä merkitystä. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä 177 artiklan nojalla ei mielestäni ole vain oikean vastauksen antaminen kansalliselle tuomioistuimelle

47 — Ks. viimeisimmän oikeuskäytännön osalta yhdistetyt asiat C-304/94, C-330/94, C-342/94 ja C-224/95, Euro Tombesi ym., tuomio 25.6.1997, Kok. 1997, s. I-3561.

48 — EYVL 1977, L 61, s. 26.

49 — Asia C-13/95, Süzen, tuomio 11.3.1997 (Kok. 1997, s. I-1259).

50 — Ks. asia C-288/94, Argos Distributors, tuomio 24.10.1996 (Kok. 1996, s. I-5311) ja asia C-317/94, Elida Gibbs, tuomio 24.10.1996 (Kok. 1996, s. I-5339).

tietyssä asiassa, vaan yleisesti merkittävien ratkaisujen tekeminen.

Itserajoittaminen ja ylimpien oikeusasteiden velvollisuus esittää ennakkoratkaisukysymys

51. Perustamissopimuksen 177 artiklassa tehdään ero jäsenvaltioiden sellaisten tuomioistuinten välillä, jotka toisen kohdan mukaan voivat pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua yhteisön oikeutta koskeviin kysymyksiin, ja jäsenvaltioiden sellaisten tuomioistuinten välillä, joiden päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta ja joiden kolmannen kohdan mukaan on saatettava tällainen kysymys yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

52. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ennakkoratkaisukysymyksen on esittänyt Bundesfinanzhof, jota on pidettävä ylimpänä oikeusasteena ja jolla tämän vuoksi on perustamissopimuksen 177 artiklan kolmannen kohdan nojalla velvollisuus esittää ennakkoratkaisukysymys yhteisöjen tuomioistuimelle. Edellä puoltamani näkökannan osalta herää siis kysymys tämän velvollisuuden ulottuvuudesta nyt käsiteltävänä olevan kaltaisessa asiassa.

53. Perustamissopimuksen 177 artiklassa tarkoitetaan selvästi, että ylin oikeusaste voi olla velvollinen esittämään ennakkoratkaisukysymyksen myös sellaisissa asioissa, joissa alempi oikeusaste on aiheellisesti katsonut ennakkoratkaisukysymyksen esittämisen epätarkoituksenmukaiseksi. Tästä ei siksi seuraa, että ylin oikeusaste ei ole velvollinen esittämään ennakkoratkaisukysymystä pelkästään siksi, että alemman oikeusasteen esittämänä ennakkoratkaisukysymys ei olisi ollut tarkoituksenmukainen.

54. Mielestäni näyttää kuitenkin siltä, että jos kyseessä on yhteisön oikeutta koskeva kysymys, jota ei ehdottamani lähestymistavan mukaan pitäisi esittää yhteisöjen tuomioistuimelle, koska sen ratkaiseminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä, silloin ylintä oikeusastetta ei voitaisi pitää velvollisena esittämään tällainen kysymys.

55. Vaikka yhteisöjen tuomioistuin ei vielä olekaan omaksunut tätä kantaa, tukea sille voidaan löytää yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut seuraavaa:

"Perustamissopimuksen 177 artiklan tarkoituksena on varmistaa yhteisön oikeuden yhdenmukainen tulkinta ja soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa, ja sen kolmannen kohdan erityisenä tavoitteena on estää sellaisen kansallisen oikeuskäytännön syntyminen jäsenvaltiossa, joka olisi ristiriidassa yhteisön oikeuden sääntöjen kanssa." [51]

51 — Asia 107/76, Hoffmann-La Roche, tuomio 24.5.1977 (Kok. 1977, s. 957, 5 kohta) ja yhdistetyt asiat 35/82 ja 36/82, Morson ja Jhanjan, tuomio 27.10.1982 (Kok. 1982, s. 3723, 8 kohta).

Viittaus "kansalliseen oikeuskäytäntöön" osoittaa, että yhteisöjen tuomioistuimella oli mielessään yleinen, yksittäistapausta laajemmalle ulottuva tulkintaa koskeva kysymys.

56. Perustamissopimuksen 177 artiklan kolmannen kohdan mukaista velvoitetta koskeva keskeinen asia on asiassa CILFIT annettu tuomio. [52] Tässä asiassa Italian ylin oikeusaste eli Corte Suprema di Cassazione katsoi, ettei yhteisön oikeutta koskeva kysymys ollut epäselvä, ja esitetty ennakkoratkaisukysymys koski sitä, riippuuko 177 artiklan kolmannen kohdan mukainen velvollisuus esittää ennakkoratkaisukysymys siitä, onko kansallisella tuomioistuimella "epäilyjä tulkinnan järkevyydestä". Vastauksessaan tähän kysymykseen yhteisöjen tuomioistuin totesi ensin, että ennakkoratkaisukysymyksen esittäminen saattaa olla tarpeetonta (vaikkakin sallittua) tapauksissa, joissa yhteisöjen tuomioistuin on jo aikaisemmassa oikeuskäytännössään käsitellyt kyseistä oikeudellista seikkaa.

57. Yhteisöjen tuomioistuin lisäsi tähän seuraavaa:

"Yhteisön oikeuden oikea soveltaminen voi olla niin ilmeistä, ettei se jätä tilaa vähäisellekään järkevälle epäilylle siitä tavasta, jolla esille tullut kysymys olisi ratkaistava. Ennen johtopäätöksen tekemistä tällaisen tilanteen olemassaolosta kansallisen tuomioistuimen on oltava varma siitä, että asia olisi yhtä lailla ilmeinen muiden jäsenvaltioiden tuomioistuimille ja yhteisöjen tuomioistuimelle. Ainoastaan näiden edellytysten täyttyessä kansallinen tuomioistuin voi pidättäytyä saattamasta kysymystä yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi ja ratkaista sen omalla vastuullaan.

Tällaisen mahdollisuuden olemassaolo on joka tapauksessa arvioitava yhteisön oikeuden ominaispiirteet ja sen tulkinnasta johtuvat erityiset vaikeudet huomioon ottaen.

On ensiksi huomattava, että yhteisön oikeuden säädökset laaditaan usealla kielellä ja että kaikki kieliversiot ovat todistusvoimaisia; yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkinta edellyttää näin ollen kieliversioiden vertailua.

On lisäksi todettava, että vaikka eri kieliversiot olisivat keskenään sopusoinnussa, yhteisön oikeudessa käytetään sille ominaista terminologiaa. Sitä paitsi on vielä korostettava, että oikeudellisilla käsitteillä ei välttämättä ole samaa sisältöä yhteisön oikeudessa ja eri kansallisissa oikeuksissa.

Lopuksi, jokainen yhteisön oikeuden säännös tai määräys on sijoitettava asiayhtey-

52 — Edellä alaviitteessä 10 mainittu asia.

teensä ja sitä on tulkittava sen kokonaisuuden valossa, jonka yhteisön oikeuden säännökset ja määräykset, sen tavoitteet ja sen kulloinkin kysymyksessä olevan säännöksen tai määräyksen soveltamisajankohdan kehitysaste muodostavat."

58. Yhteisöjen tuomioistuin on näin asettanut tarkat edellytykset, joiden on täytyttävä ennen kuin ylin oikeusaste voi vapautua velvollisuudestaan esittää ennakkoratkaisukysymys. Mutta se seikka, että yhteisöjen tuomioistuin on asettanut näin tarkat edellytykset, saattaa merkitä sitä, että se on tarkoittanut yleisesti merkittäviä oikeudellisia kysymyksiä ja tarvetta välttää yhteisön oikeuden kanssa ristiriidassa olevan "kansallisen oikeuskäytännön" syntyminen. Asiassa CILFIT yhteisöjen tuomioistuin ei tarkastellut eikä sen tarvinnutkaan tarkastella sitä, onko kaikkien yhteisön oikeutta koskevien kysymysten niiden yksityiskohtaisuuteen ja erityisyyteen katsomatta täytettävä tässä tuomiossa asetetut edellytykset; kyseisen asian keskeisenä aiheena oli yleisesti merkityksellinen kysymys, nimittäin se, onko kolmansista maista tuotavista villoista maksettava terveystarkastusmaksu. Jos asiassa CILFIT annettua tuomiota sovellettaisiin suppeasti, kaikkien ylimpien oikeusasteiden pitäisi esittää ennakkoratkaisukysymyksiä kaikista yhteisön oikeutta koskevista kysymyksistä, myös tariffiluokittelukysymyksistä.

59. Asiassa CILFIT annetusta ratkaisusta ei voida päätellä, ettei sitä ole tarkoitettu sovellettavaksi kaikkiin yhteisön oikeutta koskeviin kysymyksiin. Vaikka tämä kenties oli oikea tarkastelukulma silloin, kun asiassa CILFIT annettiin ratkaisu, 177 artiklaa on kuitenkin tulkittava dynaamisesti, kuten kaikkia yhteisön oikeuden säännöksiä ja erityisesti perustamissopimuksen määräyksiä. Kuten todettu, asiassa CILFIT annetussa ratkaisussa itsessään viitataan "kulloinkin kysymyksessä olevan säännöksen tai määräyksen soveltamisajankohdan [yhteisön oikeuden] kehitysasteeseen".

60. Jos 177 artiklan tulkinnassa omaksutaan evolutiivinen lähestymistapa, on mielestäni mahdotonta jättää ottamatta huomioon tietyt kehitysvaiheet, joista ainakin jotkut vaikuttavat 177 artiklan tulkintaan tänä päivänä. Yhteisön lainsäädäntöä on viime aikoina laajennettu monille uusille aloille ja lainsäädäntö on voimakkaasti kasvanut. Liiallinen turvautuminen ennakkoratkaisuihin näyttää tämän vuoksi yhä enemmän haittaavan oikeuskäytännön laatua, yhdenmukaisuutta ja jopa saavutettavuutta ja se saattaa siksi etäännyttää perimmäisestä tavoitteesta varmistaa lainsäädännön yhdenmukainen soveltaminen koko Euroopan unionissa.

61. Vaikka tätä arviointia pidettäisiinkin ennemminkin pragmaattisena kuin periaatteellisena, toinen kehityssuunta, jonka tärkeyttä ei voida kyseenalaistaa, on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö viime vuosilta, johon kansalliset tuomioistuimet voivat nojautua ratkaistessaan uusia yhteisön oikeuden kysymyksiä. Kokemus on osoittanut, että erityisesti monilla teknisillä aloilla, kuten tulli- ja arvonlisäveroalalla, kansalliset tuomioistuimet pystyvät soveltamaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössään kehittämiä periaatteita. Kokemus on osoittanut,

että tämä oikeuskäytäntö sisältää nykyisin riittävästi ohjeita, jotta kansalliset tuomioistuimet, ja varsinkin erityistuomioistuimet, voivat ratkaista monia asioita itse ilman tarvetta esittää ennakkoratkaisukysymys. Olen edellä yrittänyt osoittaa, kuinka tätä suuntausta voidaan kehittää tariffiluokittelun yhteydessä.

62. Jos ylimpien oikeusasteiden velvollisuutta esittää ennakkoratkaisukysymys lisäksi tulkitaan liian suppeasti, yhteisön oikeuden kehittyessä tämän velvollisuuden vaikutus vaikuttaa yhä eriarvoisemmin eri jäsenvaltioissa, koska jo niiden tuomioistuinjärjestelmät ovat hyvin erilaisia. Joidenkin jäsenvaltioiden ylimmät oikeusasteet saattavat ratkaista kymmeniätuhansia asioita vuodessa, kun taas toisessa jäsenvaltiossa — Yhdistyneessä kuningaskunnassa — useimpien asioiden osalta ylin oikeusaste, House of Lords, saattaa ratkaista alle sata tapausta vuodessa. Joistakin jäsenvaltioista saattaa sen vuoksi tulla huomattavasti suurempi määrä ennakkoratkaisupyyntöjä kuin muista jäsenvaltioista. Jos yhteisöjen tuomioistuimelle esitetään kuitenkin vain yleisesti merkityksellisiä kysymyksiä, tuloksena on todennäköisesti tasapainoisempi oikeuskäytäntö ja tasapainoisempi oikeuskäytännön kehittyminen.

63. Lopuksi mainitsen, että jotkut oikeustieteilijät ovat puoltaneet ennakkoratkaisukysymyksen esittämistä koskevan velvollisuuden suppeaa tulkintaa siitä syystä, että joissakin satunnaisissa tapauksissa ylimmät oikeusasteet ovat sen lisäksi, että ne ovat jättäneet esittämättä ennakkoratkaisukysymyksen, tulkinneet yhteisön oikeutta selvästi virheellisesti. [53] Mielestäni on kuitenkin suhteetonta perustaa 177 artiklaa koskeva yleinen teoria yksittäisiin esimerkkeihin siitä, mitä saattaa seurata artiklan väärästä soveltamisesta. Tällainen teoria ei missään tapauksessa ratkaise ongelmaa, jos kansalliset tuomioistuimet omaksuvat tietoisesti erilaisen kannan. Tällainen teoria merkitsisi hyttysen ampumista tykillä.

64. Palataksemme näin ollen vielä asiassa CILFIT vahvistettuihin edellytyksiin, olen sitä mieltä, että niitä ei ole tarpeen tutkia uudelleen (yhtä poikkeusta lukuun ottamatta), mutta että niitä pitäisi soveltaa ainoastaan asioihin, joissa ennakkoratkaisukysymyksellä todellakin saavutetaan 177 artiklan tavoitteet, nimittäin jos kysymyksellä on yleistä merkitystä ja jos yhdenmukainen tulkinta on tosiasiallisesti tarpeen.

65. Ainoa kohta, jonka osalta asiassa CILFIT asetettuja edellytyksiä pitäisi mielestäni tutkia uudelleen tai tarkentaa, on toteamus

53 — Ks. myös edellä alaviitteessä 10 mainittu asia CILFIT, julkisasiamies Capotortin ratkaisuehdotus, s. 3436 ja 3437; ks. myös tästä aiheesta Anderson, *References to the European Court*, London, 1995, s. 167—170.

siitä, että "yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkinta edellyttää — — kieliversioiden vertailua". Vaikka yhteisöjen tuomioistuin on tämän toteamuksen edellä todennutkin, että "kaikki kieliversiot ovat todistusvoimaisia", en katso, että asiassa CILFIT annettua tuomiota pitäisi tulkita niin, että siinä edellytetään kansallisten tuomioistuinten tutkivan yhteisön säädöksiä ja määräyksiä kaikilla yhteisön virallisilla kielillä (joita on tällä hetkellä 11 tai 12, jos kyseessä ovat perustamissopimukset tai tietyt muut perustekstit). Tämä merkitsisi useissa tapauksissa suhteetonta työtaakkaa kansallisille tuomioistuimille; lisäksi yhteisön säädösten ja määräysten kaikkien kieliversioiden käyttö on menetelmä, jota yhteisöjen tuomioistuin harvoin itse soveltaa vaikka se on tämän tekemiseksi kansallisia tuomioistuimia paljon paremmassa asemassa. Itse asiassa se seikka, että useita kieliversioita on olemassa, on lisäsyy olla omaksumatta liian sananmukaista lähestymistapaa yhteisön säädösten ja määräysten tulkinnalle ja painottaa säädösten ja määräysten asiayhteyttä ja yleistä rakennetta sekä niiden tavoitetta. Asiassa CILFIT annetun tuomion lausumaa pitäisi mielestäni pitää tarpeellisena varotoimenpiteenä sitä vastaan, että omaksutaan yhteisön säädösten ja määräysten liian sananmukainen tulkintatapa, ja sitä seikkaa painottavana, että niitä on tulkittava niiden johdanto-osassa mainittujen asiayhteyden ja tavoitteiden valossa ennemmin kuin yksin sanamuodon perusteella. Sanamuoto voi olla harhaanjohtava erityisesti oikeudellisten termien osalta, joilla saattaa olla eri merkitys yhteisön oikeudessa kuin jäsenvaltioiden oikeudellisissa järjestelmissä, kuten yhteisöjen tuomioistuin on korostanut.

Ratkaisuehdotus

66. Edellä esitetyistä syistä ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaisi Bundesfinanzhofin esittämään kysymykseen seuraavasti:

Yöpaitojen luokittelemiseksi yhteisen tullitariffin mukaisesti kansallisen tuomioistuimen olisi sovellettava sitä periaatetta, että luokittelun on perustuttava kyseessä olevan tuotteen objektiivisiin tunnusmerkkeihin ja ominaispiirteisiin ja sitä periaatetta, että tuotteen käyttötarkoitus voi olla luokittelun objektiivinen arviointiperuste, sikäli kuin se liittyy kyseiseen tuotteeseen kiinteästi, ja tätä ominaisuutta voidaan arvioida tuotteen objektiivisten ominaispiirteiden perusteella.